

Quick scan ecologie

Peelkant 63 te Sint Anthonis

21 augustus 2017

Samenvatting

Voor de Peelkant 63 te St. Anthonis wordt een wijziging van het bestemmingsplan voorbereid om de huidige bestemming te wijzigen van Bedrijf naar Wonen. Ook wil de initiatiefnemer op termijn een mantelzorgwoning realiseren. Alle drie de schuren worden gesloopt om ruimte te maken voor de zorgwoning. Onderdeel van de voorbereiding is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten, en analyse van de mogelijke effect op die soorten als gevolg van de werkzaamheden.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 31 juli 2017 is gebleken dat binnen het plangebied strikt beschermde soorten worden verwacht. Met name voor de achterste schuur zijn beschermde soorten niet uit te sluiten. Het gaat om vleermuizen en vogels met een jaarrond beschermd nest. In de twee andere schuren zijn geen aanwijzingen gevonden voor beschermde soorten.

Voor de achterste schuur is een aanvullend onderzoek nodig. Voor de twee andere schuren is geen aanvullend onderzoek nodig. De twee voorste schuren kunnen zonder gesloopt worden omdat hiervan geen effect wordt verwacht. Voor de achterste schuur is mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Inhoud

- 2 - Inleiding**
- 3 - Beschrijving gebied**
- 4 - Waarnemingen**
- 7 - Analyse**
- 9 - Advies & Bronnen**

Colofon

Opdrachtgever	fam. Strijbos
Projectnummer	17.137
Datum	21 augustus 2017
Auteur	P.J.H. van der Linden
Gecontroleerd	N. Hemmers
Status	definitief

*Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl*

Inleiding

Voor de Peelkant 63 te St. Anthonis wordt een wijziging van het bestemmingsplan voorbereid om de huidige bestemming te wijzigen van Bedrijf naar Wonen. Ook wil de initiatiefnemer op termijn een mantelzorgwoning realiseren. Alle drie de schuren worden gesloopt om ruimte te maken voor de zorgwoning. Naast de zorgwoning wordt een stal gebouwd voor het houden van een paard (het paard staat nu in een van de drie te slopen schuren). De schuren staan achter elkaar aan de rand van het perceel. Op het perceel is verder een woning, een siertuin en een paardenbak aanwezig. Onderdeel van de voorbereiding is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten, en analyse van de mogelijke effect op die soorten als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is een oriënterend onderzoek uitgevoerd door Els & Linde. Voorliggend rapport geeft een beschrijving van dat onderzoek naar effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 31 juli 2017 door een ecooloog van bureau Els & Linde een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij wordt gezocht naar sporen van dieren en wordt op basis van begroeiing en opbouw van het landschap geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik.

Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken een effect veroorzaken.

Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de Natura 2000-gebieden.

Ligging van de Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie bestaat uit het erf van een (bedrijfs)woning. Op het erf staan – aan de zuidrand – drie schuren. Naast de middelste schuur is een langeerruimte voor en paard aanwezig. Rondom het perceel is een houtsingel aanwezig. Aan de voorzijde van het perceel staat een woning met daarom een siertuin. Verder is er een grasland aanwezig. De twee voorste schuren staan leeg, terwijl in de achterste schuur materieel is opgeslagen. De opzet is om ter plekke van de voorste schuur een mantelzorgwoning te bouwen. De drie schuren worden gesloopt. Het Natura 2000-gebied Maasduinen ligt op ruim tien kilometer afstand van het plan-gebied. Gebieden die zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN) liggen op 420 meter en meer afstand van de planlocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000 gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt is een berekening noodzakelijk van de effecten. Omdat er sprake van groot onderhoud zal er geen significante wijziging in de emissie verwacht worden. Een berekening van de depositie is niet noodzakelijk. Vanwege de grote afstand tussen Natura 2000 gebieden en het perceel en de aard van de werkzaamheden kan een effect van andere oorzaken, zoals geluid, licht of grondwaterstromen, op voorhand worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 31 juli 2017 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocaties en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het

veldbezoek van 31 juli 2017 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Het bronnenonderzoek is uitgevoerd gericht op soorten die in de omgeving verwacht worden en potentieel in de gebouwen aanwezig zijn. De werkatlas van de zoogdieren van Noord-Brabant (Anonymus 2012) is te grootschalig om inzicht te krijgen op perceelniveau. In de digitale bronnen zijn geen waarnemingen van vleermuizen gemeld, wat zeer waarschijnlijk een inventarisatie-effect betreft. In de omgeving zijn wel steenuil, en op grotere afstand kerkuil gemeld.

Vegetatie en planten

De vegetatie bestaat uit cultuurgrasland, houtsingel en siertuin. Verspreid is sprake van enige (sub)spontane opslag van inheemse soorten. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten. De begroeiing van de houtsingel geeft een goede kans tot integratie van natuurlijke vegetaties binnen de plannen.

Zoogdieren

Juridisch zwaard beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste zoogdiersoorten die in bebouwing kunnen voorkomen. De dieren hebben verscheidene verblijfplaatsen in gebouwen; in het voorjaar zijn dat (kraam)verblijven en in de nazomer paarverblijven. In de winter kunnen de sommige soorten een winterslaapplaats in gebouwen hebben. Tijdens de actieve periode van vleermuizen kunnen ook rustplekken als vaste verblijfplaats in gebouwen aanwezig zijn. Ten slotte kunnen er rondom gebouwen – al dan niet essentiële – jachtgebieden aanwezig zijn. Naast verblijfplaatsen in gebouwen kunnen vleermuizen ook in bomen een vaste verblijfplaats hebben. Om te beoordelen of er in de gebouwen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn is nauwlettend onderzocht of er in potentie geschikte mogelijkheden zijn. Geconstateerd is dat in de achterste schuur een vleermuiskast hangt die zichtbaar gebruikt is. Onduidelijk is wat de functie van de verblijfplaats is. In de twee andere schuren zijn geen aanwijzingen gevonden. De heer Strijbos meldt een overwinterende ruige dwergvleermuis in een houtstapel.

Laag beschermde zoogdieren

Binnen de planlocatie en dan met name in de houtsingel is er kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals wezel, hermelijn, egel, spitsmuizen en muizen. In de achterste schuur is de aanwezigheid van marters niet uit te sluiten.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Aan en in de achterste schuur zijn enkele kasten bevestigd onder andere voor uilen en torenvalk. De kasten hebben gebruikssporen van vogels. Door het tijdstip van de inventarisatie (eind juli) kan geen uitsluitsel worden gegeven over het huidige gebruik. Rondom de woning zijn huismussen gezien, zeer waarschijnlijk hebben deze vogels hier een verblijfplaats.

Algemene broedvogels

Op het perceel zijn verscheidene nestkastjes aangetroffen. Het is zeer waarschijnlijk dat er op het perceel algemene broedvogels voorkomen. Het is noodzakelijk om met de planning rekening te houden met de broedtijd.

Herpetofauna en vissen

Binnen het perceel of juist daarbuiten is geen oppervlaktewater aanwezig. De kans op watergebonden organismen kan worden uitgesloten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocaties. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocaties.

Zorgbeginsel Wet natuurbescherming

In de nieuwe Wet natuurbescherming is het zorgbeginsel aangescherpt. Bij het bouwbesluit dient te worden afgewogen wat de effecten zijn op soorten die vallen onder het zorgbeginsel. Voorafgaande en tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de soorten die vallen onder het zorgbeginsel van de Wet natuurbescherming.

Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming is de PAS (de programmatische aanpak stikstof) een integraal onderdeel. Binnen de PAS zijn maatregelen opgenomen om de stikstofdepositie te reduceren. Een onderdeel is dat voor alle bronnen een berekening moet worden uitgevoerd van de stikstofdepositie. Dit wordt met het voorgeschreven instrument Aerius berekent. Bij een depositie tussen 0.05 en 1,0 mol stikstof is er een meldingsplicht. Als er minder dan een 0.05 mol wordt veroorzaakt en er nog ontwikkelingsruimte is in het Natura 2000 gebied is er geen melding nodig. Is er geen ontwikkelingsruimte of wordt er een hoge depositie veroorzaakt dan is er vergunningplicht. Met de Aerius kan worden aangetoond dat er geen hoge depositie is.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 31 juli 2017 is gebleken dat binnen de achterste schuur strikt beschermde soorten worden verwacht. Het gaat om vleermuizen en vogels met een jaarrond beschermd nest. In de twee overige schuren worden geen beschermde soorten verwacht.

Mits rekening wordt gehouden met de broedtijd kunnen de twee voorste schuren zonder effect gesloopt worden. Voor de achterste schuur moet eerst bepaald worden wat de functie van die schuur is voor beschermde soorten. Dat betekent dat een afdoend onderzoek noodzakelijk is voor de sloop van die schuur. Een afdoend onderzoek moet worden uitgevoerd in het optimale seizoen, met voldoende inspanning en door personen met voldoende kennis van de soorten. Als blijkt dat er beschermde soorten aanwezig zijn én een effect niet is uit te sluiten, dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. De effecten moeten dan worden gecompenseerd c.q. gemitigeerd. Daarbij moet voor vleermuizen en sommige vogels een gewenningstijd in acht worden genomen van enkele maanden tot een seizoen.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied zijn enkele soorten te verwachten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecoloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ruim 10 kilometer van de planlocatie. Van de ruimtelijke ontwikkelingen wordt geen toename van de stikstofdepositie verwacht op de Natura 2000-gebieden verwacht. Een berekening van de depositie is niet noodzakelijk. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen eveneens worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op vrij grote afstand van de planlocaties. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, wordt geen effect verwacht.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de Peelkant 63 te St. Anthonis wordt een wijziging van het bestemmingsplan voorbereid om de huidige bestemming te wijzigen van Bedrijf naar Wonen. Ook wil de initiatiefnemer op termijn een mantelzorgwoning realiseren. Alle drie de schuren worden gesloopt om ruimte te maken voor de zorgwoning. De schuren staan achter elkaar aan de rand van het perceel. Op het perceel is verder een woning, een siertuin en een paardenbak aanwezig. Onderdeel van de voorbereiding is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten, en analyse van de mogelijke effect op die soorten als gevolg van de werkzaamheden.

Hiervoor is een oriënterend onderzoek uitgevoerd door Els & Linde. Voorliggend rapport geeft een beschrijving van dat onderzoek naar effecten op natuurwaarden.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 31 juli 2017 is gebleken dat binnen het plangebied strikt beschermde soorten worden verwacht. Met name voor de achterste schuur zijn beschermde soorten niet uit te sluiten. Het gaat om vleermuizen en vogels met een jaarrond beschermd nest. In de twee andere schuren zijn geen aanwijzingen gevonden voor beschermde soorten.

Dat betekent dat voor de achterste schuur een aanvullend onderzoek nodig is. Voor de twee andere schuren is geen aanvullend onderzoek nodig. De twee voorste schuren kunnen zonder gesloopt worden omdat hiervan geen effect wordt verwacht. Voor de achterste schuur is mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

Als gevolg van de ontwikkelingen zal geen toename van de stikstofdepositie ontstaan. Een effect op beschermde gebieden kan worden uitgesloten.

- Anonymus (2012) werkatlas van de zoogdieren van Noord-Brabant. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.

- brabant.nl
- waarneming.nl